

Posudek oponenta bakalářské práce

Tereza Hášová: Artificiální tvorba Jaroslava Ježka a její využití v hudební výchově na 2. stupni základních škol a středních školách

Vedoucí BP: Mgr. Bc. Miloš Zapletal, Ph.D.

Oponent BP: Mgr. et Mgr. Marie Kovářčková, Ph.D.

Tereza Hášová, posluchačka studijních oborů Hudební kultura se zaměřením na vzdělávání a Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání zpracovala v předkládané bakalářské práci (dále BP) téma *Artificiální tvorba Jaroslava Ježka a její využití v hudební výchově na 2. stupni základních škol a středních školách*. Vzhledem k významu tvorby Jaroslava Ježka v dějinách české hudby a nedostatku informací o jeho artificální tvorbě v učebnicích hudební výchovy (dále HV) považuji zvolené téma pro BP za přínosné.

Z hlediska koncepce zpracování tématu lze považovat závěrečnou práci Terezy Hášové za zdařilou. BP v rozsahu 55 stran (bez Příloh) je členěna do čtyř dílčích kapitol. První dvě tvoří teoretickou část práce, třetí a čtvrtá kapitola představují část praktickou. BP dále obsahuje nezbytné součásti jako Úvod, Závěr, Seznam odborné literatury a internetových zdrojů či Přílohy.

První kapitola BP prezentuje biografické údaje o Jaroslavu Ježkovi. Bakalariantka zpracovala Ježkův životopis poměrně detailně na osmi stranách na základě studia dostatečného počtu odborných publikací a internetových zdrojů. Kladně hodnotím, že je kapitola vypracována odborným, přitom srozumitelným jazykem a text je možné beze změn využít při hudebním vzdělávání žáků na 2. stupni základních škol i středních školách. Ve druhé kapitole studentka Hášová popisuje Ježkův kompoziční styl a zabývá se vlivy na jeho tvorbu. Stručně proto charakterizuje hudební směry příznačné pro dvacátá léta 20. století v Československu i ve světě, uvádí kompoziční znaky charakteristické pro hudební seskupení i konkrétní skladatele, kteří ovlivnili Ježkovu artificální tvorbu. Z textu je zřejmé, že zpracování této kapitoly bylo pro bakalariantku náročnější než v případě předchozí kapitoly. Místy se vyjadřuje neobratně, některé hudební směry (zejména civilismus) a kompoziční styly skladatelů (zejména hudební řeč Aloise Háby) by si zasloužily podrobnější charakteristiku.

Hlavním přínosem BP je její praktická část. Ve třetí kapitole studentka předkládá elementární analýzu šesti vybraných Ježkových artificálních děl, která se od sebe liší formou, instrumentací či podílem vokální složky. V jednotlivých analýzách jsou zmíněny okolnosti

vzniku skladby, jsou popsány dominantní hudebně výrazové prostředky, u některých skladeb či jejich vět je sledován také formový průběh. Výsledky rozborů skladeb by mohly být prezentovány odborněji, zejména analýza *Sonatiny* a analýza dvou písní na texty Alexandra Sergejeviče Puškina by si zasloužily ještě detailnější propracování. Přes uvedené nedostatky však lze prezentované analýzy Ježkových uměleckých skladeb využít v pedagogické praxi efektivně.

Čtvrtá kapitola obsahuje v souladu s tématem BP kriticky zpracované charakteristiky učebnic hudební výchovy pro vzdělávání žáků na 2. stupni základních škol a na středních školách, a to včetně škol speciálních. Při analýze učebnicových textů autorka BP hodnotí, jaké konkrétní bibliografické údaje o Jaroslavu Ježkovi učebnice obsahují, která Ježkova díla doporučují autoři učebnic k poslechu, eventuálně jaké navrhuje další hudební činnosti při prezentaci Ježkovy tvorby. V rámci analýzy učebnic bakalariantka dále zjišťovala, zda se v nich nacházejí obrazové přílohy, noty, či odkazy na konkrétní nahrávky Ježkových skladeb. Uvedené textové analýzy jsou logicky uspořádané, jsou přehledné. Na základě zjištění, že o Ježkově umělecké tvorbě je v učebnicích hudební výchovy minimum informací, vytvořila studentka Hásová soubor hudebních her s poznatky. Pravidla jednotlivých her jsou srozumitelně popsána ve čtvrté kapitole, pečlivě graficky zpracované hrací plány jsou součástí Příloh. Vzhledem k vyšší obtížnosti je bohužel většina uvedených her vhodná pouze pro studenty středních škol. Totéž platí i pro dva pracovní listy, které jsou součástí kapitoly. U nich autorka BP navíc neuvádí řešení. Všechny prezentované hry však mohou být účelně využity při vzdělávání žáků k jejich motivaci či k upevnění učiva.

Studentka Tereza Hásová v BP vhodně pracuje s dostatečným počtem titulů odborné literatury i internetových zdrojů. Přímé a nepřímé citace či poznámkový aparát uvádí podle ČSN. Formální úprava BP je velmi dobrá. V závěru zpracování BP byla autorka zřejmě pod určitým časovým tlakem, což se projevuje vyšším počtem pravopisných chyb (např. str. 27: národy hledali, str. 29: spolky, programy a uskupení chtěli atp.) či sémantických a stylistických nedostatků především ve 2. a 3. kapitole.

Dotaz k obhajobě: Jakou skladbu z Ježkovy umělecké tvorby byste představila žákům v hudební výchově na 2. stupni ZŠ, se kterým dílem Ježkovy klasické hudby byste podrobněji seznámila studenty na SŠ? Odpověď zdůvodněte.